

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanku a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej, v právnej veci mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, Štúrova č. 2, 812 85 Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu v Žiari nad Hronom z 23. februára 2005 č. k. 12 Cb 294/01 – 142, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banskej Bystrici zo 7. októbra 2005 č. k. 41 Cob 89/05 – 168, ktorý nadobudol právoplatnosť 1.12.2005,14.11.2006 pod č. VI/2 Pz 360/06 - 24, v právnej veci navrhovateľa: **R**, zast. JUDr. M proti odporcovi: **O**, zast.J, o zaplatenie 326 584 Sk s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. októbra 2005 č. k. 41 Cob 89/05 – 168 a rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom z 23. februára 2005 č. k. 12 Cb 294/01 – 142 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu v Žiari nad Hronom na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu účastníkom konania, obce O zastúpeného starostom obce J podal mimoriadne dovolanie proti rozsudku Okresného súdu v Žiari nad Hronom z 23.2.2005 č.k. 12 Cb 294/01-142 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7.10.2005 č.k. 41 Cob 89/05-168 vo výrokoch, ktorými súdy zaviazali odporcu zaplatiť navrhovateľovi 326 584 Sk s úrokmi a náhradu trov konania. V odôvodnení

uviedol, že obchodná spoločnosť R, návrhom z 20. augusta 2001 sa domáhala voči odporcovi zaplata sumy 292 024,60 Sk s príslušenstvom a to titulom neuhradených faktúr za nájom osobného motorového vozidla za obdobie od 1.6.1998 do 30.3.2001. Tento svoj nárok navrhovateľ uplatnil na základe nájomnej zmluvy, ktorú uzavrel s odporcom 1.6.1998 o nájme osobného motorového vozidla Škoda Felícia Combi na určitú dobu a to od 1.6.1998 do 31.12.1998, teda na dobu 7 mesiacov. Okresný súd rozsudkom z 19.11.2001 č. k. 12 Cb 294/01-75 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 26 344,60 Sk so 17,6 % ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 16 326 Sk od 1.2.1999 do 15.5.2001 a zo sumy 26 209,40 Sk od 1.2.1999 do 9.7.2001 a zo sumy 26 344,60 Sk od 1.2.1999 do zaplata. Druhým výrokom okresný súd čo do zvyšku návrh zamietol. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 8.11.2002 č. k. 43 Cob 79/02-KI-101 výrok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Následným rozhodnutím z 23.2.2005 č. k. 12 Cb 294/01-142 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 326 584 Sk so 17,6 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 240 335 Sk od 9.7.2001 do zaplata ako aj nahradiť trovy konania.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 7.10.2005 č. k. 41 Cob 89/05-168 rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil.

Generálny prokurátor poukázal na ustanovenia § 1, § 3, § 132, § 219 OSP, ktorými sa súdy neriadili a vo veci nerozhodli správne. Ďalej poukázal na ust. § 517 ods. 2, § 520 prvú vetu, § 671 ods. 1, § 676 ods. 1, 2 Obč. zák. ako hmotnoprávne predpisy, ktoré boli rozhodnutiami súdov porušené.

Výška nájomného bola v nájomnej zmluve stanovená na sumu 56 000 Sk t.j. nájomné za 7 mesiacov, k čomu bol navrhovateľ oprávnený pripočítať DPH. Výška nájomného s DPH tak predstavovala sumu 68 880 Sk z čoho vyplýva, že mesačné nájomné bolo 9 840 Sk. Za obdobie od 1.1.1999 do 30.3.2001 preto navrhovateľovi prináležalo nájomné v sume 65 580 Sk, teda v sume nižšej, než aká mu bola priznaná čo má samozrejme dopad i na výpočet úrokov z omeškania. Ďalšie pochybenie súdov spočíva v tom, že nevzali do úvahy právne významnú skutočnosť, odôvodňujúcu aplikáciu § 520 OZ, ktorú od počiatku sporu uvádzal odporca a to, že navrhovateľ doručil odporcovi všetky faktúry až dňa 15.3.2001. Z toho dôvodu aj k omeškaniu mohlo dôjsť až splatnosťou faktúr. Navrhovateľ faktúrou č. 991202 splatnou až 31.1.2000 fakturoval nielen nájomné za 7 mesačnú ukončenú dobu, ale aj za ďalších 5 mesiacov vopred, čo uvedená dohoda nepripúšťala.

Dovolací súd zaslal účastníkom mimoriadne dovolanie na vyjadrenie (§ 243i ods. 1 OSP). Navrhovateľ navrhol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť, keďže neboli splnené podmienky pre podanie mimoriadneho dovolania. Dovolateľ nevyužil zákonné prostriedky pokiaľ nebol s rozhodnutiami súdov spokojný. Uvádza nesprávny údaj, že faktúry boli odovzdané až 15. marca 2001, keď boli odovzdané priebežne pri stretnutiach, čo si osvojili aj súdy. Krajský súd v uznesení z 8.11.2002 stanovil, že základ nároku je daný. Navrhol preto mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Odporca sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 2 OSP) po zistení, že sú splnené procesné podmienky dovolania, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý zistil, že mimoriadne dovolanie je podané dôvodne, preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil. Rozhodnutie prvostupňového súdu vykazovalo rovnaké vady, preto dovolací súd zrušil aj toto rozhodnutie a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2, OSP).

Námietky navrhovateľa v jeho vyjadrení na prípustnosť mimoriadneho dovolania nie sú právne dôvodné. Podľa § 43e ods. 1 OSP, „Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu, alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie“.

A podľa odseku 2,

„Mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré účastník konania, osoba dotknutá týmto rozhodnutím alebo osoba poškodená týmto rozhodnutím súdu namieta“.

Dovolací súd si osvojuje názor generálneho prokurátora, že v danom prípade ochranu práv nebolo možné inak zabezpečiť a rozsah dovolania ohľadne výšky nároku nebol stanovený správne. Súdy sa dopustili pochybenia pri hodnotení dôkazov (§ 132, pre odvolací súd v spojení s § 211 ods. 2 OSP). Správne navrhovateľ udáva, že základ návrhu bol daný a osvojili si ho aj súdy. Zakladá sa na zmluve o nájme z 1.6.1998 uzavretou medzi účastníkmi. Predmetom nájmu je osobné auto patriace navrhovateľovi, prenajíma sa na určitú dobu a to od 1.6.1998 do 31.12.1998, teda na sedem mesiacov, za sumu 56 000 Sk bez DPH.

Nájomca, podľa dohodnutej zmluvy (článok 4) sa zaviazal zaplatiť nájomné na základe faktúry prenajímateľa so 14 dennou lehotou od splatnosti. Právo fakturácie vznikne prenajímateľovi v posledný deň dohodnutej doby (uvedená nájomná zmluva v spisoch pripojená pod č. 1. 3 – 5). Už z ustanovení zmluvy vyplýva čas, na ktorý nájom bol uzavretý, jeho výška a splatnosť nájomného do 14. januára 1999 a tým aj zánik nájmu (31.12.1998). Nebolo potrebné dohadovať v zmluve ani fakturáciu, pretože povinnosť platiť a výška vyplývali priamo zo zmluvy. Ak si to dohodli zmluvné strany, toto prakticky duplicitné ustanovenie zmluvy nespochybňuje jej platnosť. V záverečných ustanoveniach (článok 6 zmluvy) stanoví prísne podmienky zmeny resp. dopĺňovania zmluvy (dodatok musí byť uzavretý písomne dohodou oboch zmluvných strán označený ako „dodatok k tejto nájomnej zmluve“).

Pokiaľ sa vyskytla polemika o tom, či ide o obchodnoprávny a či občianskoprávny vzťah, jeho skúmanie je pre posudzovanie veci nepodstatné. Jednoznačne ide o obchodnoprávny vzťah. Účastníci tohto vzťahu v rámci zmluvnej voľnosti si môžu upraviť podmienky v zmluve odlišne ako sú v tom ktorom zákone, len podmienky v zmluve nesmú odporovať príslušnému zákonu. Ak si účastníci obchodno právneho vzťahu upravujú svoje podmienky podľa Občianskeho zákonníka, nekonajú protiprávne, lebo zákon to umožňuje a spochybňovaním toho by sme došli k takej absurdite, že Občiansky zákonník odporuje Obchodnému zákonníku. Touto otázkou sa bolo treba zaoberať s poukazom na predĺženie zmluvy o nájme konkludentným správaním sa účastníkov, čo si osvojili aj súdy.

Okresný súd vychádzal z toho (čo si osvojil aj odvolací súd), že zmluva bola uzavretá podľa § 676 a nasl. OZ a podľa odseku 2 cit. ust. došlo k jej predĺženiu až do 30.3. 2001, kedy vozidlo bolo vrátené. Z toho potom bola vypočítaná aj výška nájomného.

Súdy sa však bližšie nezaoberali dohodou uzavretou medzi J a majiteľom firmy R s dátumom vyhotovenia „Január 1999“ (v spisoch pripojená kópia pod č.l. 116) vo vzťahu k nájomnej zmluve. Táto dohoda bola uzavretá po zániku platnosti nájomnej zmluvy. Nesprávajú sa účastníci tak, že sa pôvodná nájomná zmluva automaticky predlžovala, ale naopak dohoda nezodpovedá dodatku, ktorým bolo možné stanoviť striktnu zmenu, alebo doplnenie nájomnej zmluvy (v dohode sú iní účastníci, netvorí dodatok k nájomnej zmluve). Ak účastníci zmluvy niečo dohodnú je potrebné sa toho držať a tým sa riadiť. Uvedená dohoda nezodpovedá týmto podmienkam, zmluva o nájme zanikla uplynutím času, na ktorý bola uzavretá teda 31.12.1998 a ohľadne užívania auta bola uzavretá nová dohoda, podľa ktorej si vzťahy účastníci dohody svoje vzťahy upravili a sú predmetom osobitného vzťahu a nemožno ich kumulovať do nájomnej zmluvy, z ktorej plnenie je predmetom sporu.

Nároky navrhovateľa sú splatnosťou faktúry po zániku nájmu (najskôr v 15 deň po zániku nájomnej zmluvy a len vtedy sa mohol odporca dostať do omeškania. Takýto spôsob si účastníci dohodli. V ďalšom konaní bude potrebné, aby navrhovateľ, ktorého zaťažuje dôkazné bremeno preukázal kedy doručil odporcovi faktúru, podľa tu vysloveného názoru vykonal vyúčtovanie a podľa toho súd vo veci rozhodol.

Právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí je pre ďalší postup prvostupňového súdu záväzný, v novom rozhodnutí súd znova rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (243d ods. 1, OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave dňa 23. januára 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

